

האבן. לפי שגם הם נחשבים כמצויים מ"תחת לעבודה זרה", על אף שאין העבודה זרה מכבידה עליהם, שהרי היא נמצאת על האבן, והאבן עצמה יושבת על גבי יתידות, ואינה יושבת על הכלים.

ורבנן סברי: עבודה זרה הרי היא כשרץ — מה שרץ לא מטמא באבן מסמא את הכלים שתחת האבן, אף עבודה זרה לא מטמאה באבן מסמא את הכלים שמתחתיה.

והוינן בה: ולרבי עקיבא, למאי הלכתא איתקש עבודה זרה לשרץ?

ומתריצין: למשמשין. שהכלים המשמשין את העבודה זרה מטמאים רק במגע כשרץ, אך לא במשא, ולא באבן מסמא.

ותו הוינן בה: ולרבנן — למאי הלכתא איתקש עבודה זרה לנדה?

ומתריצין: למשא. כדאמר רבה דלכולי עלמא עבודה זרה מטמאה במשא דזה ילפינן מנדה. ומכל מקום, אינה מטמאה לגמרי כנדה, שאין העבודה זרה מטמאת באבן מסמא, שעל זה הועיל ההיקש לשרץ — למעטה מאבן מסמא.

"תזרם — כמו דוח". הוקשה עבודה זרה לנדה: מה נדה מטמאה במשא את הנושא אותה, אף עבודה זרה מטמאה במשא.

אמר רבה: "תזרם" דאמר קרא הכי ביאורו: נכרינהו, הרחיקהו מינך, כזר. והמשך הכתוב: "צא תאמר לו" — "הכנס" אל תאמר לו.⁽⁴⁾

ואמר רבה: במשא — כולי עלמא לא פליגי דמטמאה עבודה זרה. דהא אתקש לנדה בקרא ד"תזרם כמו דוח".

כי פליגי באבן מסמא [מלשון "מושמה"], שהיא אבן אשר שמו אותה מעל גבי יתידות, וכלים תחתיה, והעבודה זרה מעל האבן.

והכי פליגי:

רבי עקיבא סבר: כך אומר לנו ההיקש:

עבודה זרה הרי היא מטמאת כנדה.

מה נדה מטמאה באבן מסמא, שאם ישבה הנדה על האבן, אעפ"י שלא הכבידה על הכלים, טמאים הכלים [דילפינן מזב, דכתיב בו "וכל הנוגע בכל אשר יהיה תחתיו [של הזב] יטמא"⁽⁵⁾] — אף עבודה זרה מטמאה באבן מסמא את הכלים שתחת

4. יש שמחזקו דברי רבה מהגירסא דמאי קמ"ל רבה. ור"ת היה גורס, ומפרש דמימרא זו של רבה קשורה למימרא שלאחריה. דמפרש פלוגתיהו דרבנן ורבי עקיבא דלכולי עלמא עבודה זרה מטמאה במשא.

דלכאורה יקשה מהמבואר בסוף סוגיין [לקמן פג ב] דטומאת ע"ז הואיל והיא דרבנן מקשינן לקולא. וא"כ היה לו להקיש לשרץ לגמרי דאף במשא לא תטמא, ואילו את ההיקש לנדה נלמד

לענין שאינה מטמאה לאברין.

ולכן, הוא מפרש קרא ד"תזרם כמו דוח" לומר שיש להרחיק מאד את הע"ז, ולדרוש ההיקש לנדה לחומרא, שתטמא במשא. אע"ג דבשאר מילי דרבנן דרשינן לקולא. תוס' ד"ה אמר.

5. רש"י. ומוסיף המאירי שלשיטת רש"י אפילו אין האבן נוגעת כלל בכלים אלא מונחת על